

## บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนาระบบและกระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยใช้โครงงานฐานวิจัย ในพื้นที่ภาคใต้ ปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาระบบการจัดการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาครูในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อนำจิตตปัญญาศึกษา และทักษะที่มีความสำคัญ ได้แก่ ทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล การคิดเชื่อมโยง การคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ การ"โค้ช" ไปบูรณาการสอดแทรกในรายวิชาที่สอนและกิจกรรมพัฒนานักศึกษา 2) เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดการประเมินนักศึกษาครูปีที่ 4 ด้านการบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การวิจัยเป็นฐาน และการโค้ช และ 3) เพื่อพัฒนาระบบการพัฒนาครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2559 จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สงขลา และภูเก็ต อาจารย์ผู้สอน อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาในกลุ่มเป้าหมาย การวิจัยครั้งนี้ใช้แนวทางการสร้างระบบและกระบวนการในการผลิตและพัฒนาครูด้วยการบ่มเพาะความรู้สึกร่วมกันตามแนวคิดจิตตปัญญาให้ครูของครู นักศึกษาครู และครูพี่เลี้ยงในพื้นที่ เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง และการวิจัยเป็นฐาน มีการพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้ร่วมกัน ด้วยการ "โค้ช" โดยมีชุมชนวิชาชีพแห่งการเรียนรู้

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การวิจัยเป็นฐาน และการโค้ช ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) เตรียมความพร้อม (ตระหนักถึงคือเตรียมพร้อม) 2) แสวงหาความรู้ (ถามคือสอน) 3) เชื่อมสู่การปฏิบัติ (ปฏิบัติได้คือเข้าใจ) 4) สะท้อนการเรียนรู้และประเมินผล (สะท้อนคิดคือเรียนรู้) และ 5) สรุปการเรียนรู้สู่การพัฒนา (เขียนคือคิด)

2. รายวิชาที่เปิดสอนในระดับชั้นปีที่ 4 โดยมีการบูรณาการแนวคิดดังกล่าว ประกอบด้วย รายวิชาในกลุ่มวิชาเอกและกลุ่มวิชาชีพครู รวมจำนวน 34 รายวิชา โดยภาคการศึกษาที่ 2 ทุกรายวิชา มีการบูรณาการครบทุกด้านใน มคอ.3/ มคอ.4 ได้แก่ ด้านการกำหนดจุดประสงค์ ด้านการออกแบบการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมิน และด้านการใช้ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้

3. ตัวชี้วัดการประเมินนักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 ด้านการเรียนรู้การบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การวิจัยเป็นฐาน และการโค้ช มี 2 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะความเป็นครู ได้แก่ คุณลักษณะต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อวิชาชีพ และด้านสมรรถนะการสอน ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตรและวิเคราะห์ผู้เรียน การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการและกิจกรรมที่หลากหลายแบบลงมือปฏิบัติ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นการปรับปรุง ไม่ตัดสิน

4. กระบวนการพัฒนาครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติร่วมกันในเรื่องของจิตตปัญญาศึกษา โครงงานฐานวิจัย การคิดอย่างมีเหตุผล การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อม การพัฒนากลุ่มเป้าหมาย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การนำเสนอผลงาน สรุปและเผยแพร่ต่อสาธารณะ

## Abstract

The research aimed at developing the learning management process of student teachers and lecturers at Rajabhat universities in southern Thailand in order to incorporate the concepts of contemplative education, research based learning, and coaching in the classroom and student activities. The target groups were fourth year student teachers in 2016 academic year, university lecturers and their school teacher mentors from four Rajabhat university in southern Thailand, i.e. Nakhon Si Thammarat, Surat Thani, Songkha, and Phuket. The research employed the concepts of contemplative education, research based learning, and coaching strategies to induce shared values and vision among university lecturers, student teachers, and school teachers. Also, professional learning community (PLC) was applied in the process.

The research findings were as follows.

1. The concepts of contemplative education, research based learning, and coaching could be incorporated in five stages of the learning process. The first stage, **preparation**, students created self-awareness to learning. The second stage, **exploration**, students were engaged to questions to construct their own learning. The third stage, **connection**, students applied the learned in real life context to extend their understandings. The fourth stage, **evaluation**, students reviewed and shared the learning evidence through self-reflection and peer evaluation for learning. The fifth stage, **reflection**, teachers analyzed students' learning and their instructional process to improve professional thought and practice.

2. The concepts of contemplative education, research based learning, and coaching could be applied in 34 subjects both in major and professional courses. All course outlines in the second semester of 2016 academic year showed the integration of those concepts in the area of learning objectives, teaching and learning process, measurement and evaluation, and learning resources.

3. The measures of fourth year student teachers' learning according to contemplative education, research based learning, and coaching concepts compose of two categories i.e. teacher characteristics and teaching competencies. The teacher characteristic factor includes self-characteristic, characteristic toward others, and characteristic towards profession. The teaching competency factor covers curriculum and student analysis, instructional design and lesson plan writing, active learning based learning management, and using formative assessment.

4. Rajabhat universities should integrate the concepts of contemplative education, research based learning, and coaching in in-service teacher development through the teaching practicum process including system preparation, school based development, sharing and learning, demonstration and presentation, and public dissemination.